4 KAKO DA ISPLANIRAŠ ISTRAŽIVANJE?

Težina
Srednje

Trajanje
12 min. (tekst)
4 min. (video)

Alati/Materijal

- Računar sa internet vezom
- Telefon za kontakt sa ljudima (opciono)
- Trello nalog

Ciljevi

- Pretvori ideju za turu u jasan i izvodljiv početni plan
- Upoznaj osnovne alate i metode za planiranje i praćenje izrade ture – fokus na Trello
- Nauči kako da od početka organizuješ zadatke, resurse i odgovornosti
- Razvij strategije za suočavanje sa izazovima i neizvesnošću

Sada kada si izabrao glavnu temu, spreman si da se posvetiš istraživanju! Možda već imaš mnogo mesta, ideja i zadataka na umu i ne znaš odakle da počneš. Ili si možda pred praznim papirom i nemaš pojma šta dalje. Bez brige — obe situacije su potpuno normalne.

Dobra vest je da ne moraš da budeš stručnjak da bi počeo. Čak i ako nikada nisi vodio projekat niti sprovodio istraživanje, vodićemo te korak po korak kroz proces i podeliti praktične savete iz sopstvenog iskustva kreatora tura. Sve što ti je zaista potrebno jeste početno pitanje, opšti pravac i radoznalost da pratiš nove tragove kada se pojave.

Tutorijal 5 daće ti praktične ideje kako da počneš da istražuješ svoju temu kroz arhivsko istraživanje, intervjue i terenske posete. Ali kakva god da je tvoja tema ili polazna tačka, ovaj tutorijal će ti pomoći da organizuješ projekat od samog početka. Jasan pregled ideja, resursa, odgovornosti i sledećih koraka olakšaće ti da napreduješ, a da usput ne izgubiš korisne informacije.

Upravo je to fokus ovog tutorijala: da ti pomogne da postaviš jednostavnu strukturu projekta, pratiš napredak i prilagođavaš organizaciju kako posao odmiče. Ne moraš još da imaš celu turu razrađenu. Plan je tu da te vodi, a ne da te sputava, i verovatno će se menjati kako budeš otkrivao nove priče, ljude i mesta.

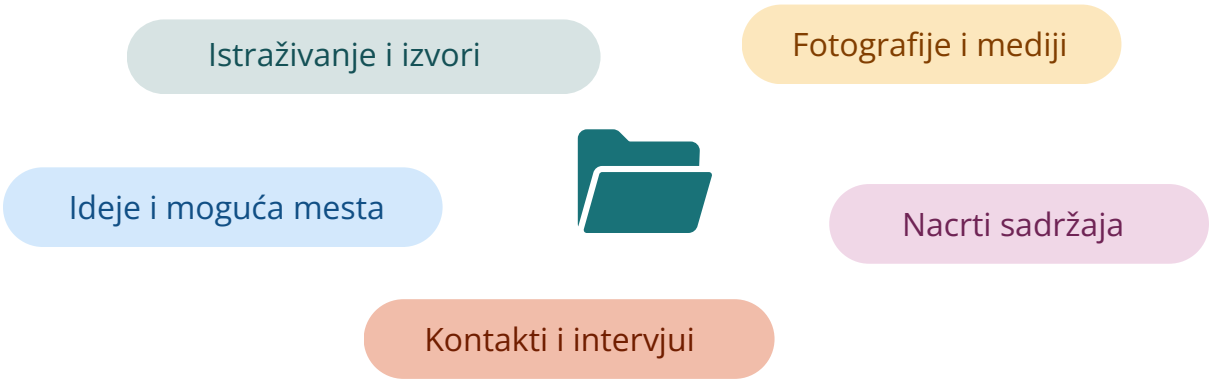
Sufinansira Evropska unija

1) Organizuj se od prvog dana

Projekat izrade ture brzo može proizvesti mnogo beležaka, linkova, fotografija, kontakata, ideja i fajlova. Ako na početku odvojiš malo vremena da ih organizuješ, kasnije ćeš uštedeti mnogo vremena.

Napravi jedan glavni prostor za projekat i tu sakupljaj sve. To može biti deljeni Google Drive folder, drugi klaud folder ili folder na tvom računaru ako radiš sam.

Možeš da počneš sa nekoliko jednostavnih podfoldera, kao što su:

Počni jednostavno i dodaj nove kategorije kada ti zatrebaju. Vodi računa i da fajlove imenuješ na jasan način.

Uradi isto sa svojim internet linkovima

Napravi foldere u koje ćeš smeštati sačuvane linkove i obavezno ih preimenuj na jasan način. To će ti kasnije uštedeti vreme i pomoći da brzo pronađeš pravi link kada ti zatreba.

Savet: Diigo je odličan besplatan alat za čuvanje, komentarisanje i organizovanje veb-stranica. Dodavanjem oznaka (tagova) lako ćeš ponovo pronaći svoje resurse kada ti zatrebaju.

Sufinansira Evropska unija

2) Pretvori izradu ture u izvodljive zadatke

„Napraviti digitalnu turu nasleđa" je veliki zadatak. Kada gledaš ceo projekat odjednom, lako može delovati preobimno. Rešenje je da ga razbiješ na radnje koje zaista možeš da završiš jednu po jednu. „Pronađi tri osobe koje bismo mogli kontaktirati" ili „napiši spisak tri mesta ili priče za istraživanje" mnogo je lakše izvesti.

Svaki put kada uočiš novi zadatak, zapiši ga — to će ti pomoći da napreduješ.
Tvoj prvi spisak zadataka mogao bi da sadrži, na primer:

- Definisati pitanje koje istražuješ
- Napraviti deljeni projektni folder
- Pronaći prvih nekoliko tragova (izvori, ljudi, mesta)
- Napraviti spisak onoga što već znaš o temi
- Isplanirati prve konkretne istraživačke korake

Ako radiš u grupi

Ne dozvoli da svi pretpostave da će „to uraditi neko drugi". Kada je zadatak dodeljen svima, lako se završi tako da nije ničija odgovornost. Za svaki važan zadatak dogovori se:

KO?

Ko preuzima odgovornost?

ŠTA?

Šta tačno treba da se uradi?

KADA?

Kada treba da bude gotovo?

I dalje možete da radite zajedno, ali kada je jedna osoba zadužena da prati zadatak, teže će se zaboraviti, a znaš i kome da se obratiš ako imaš pitanje o njemu.

Sufinansira Evropska unija

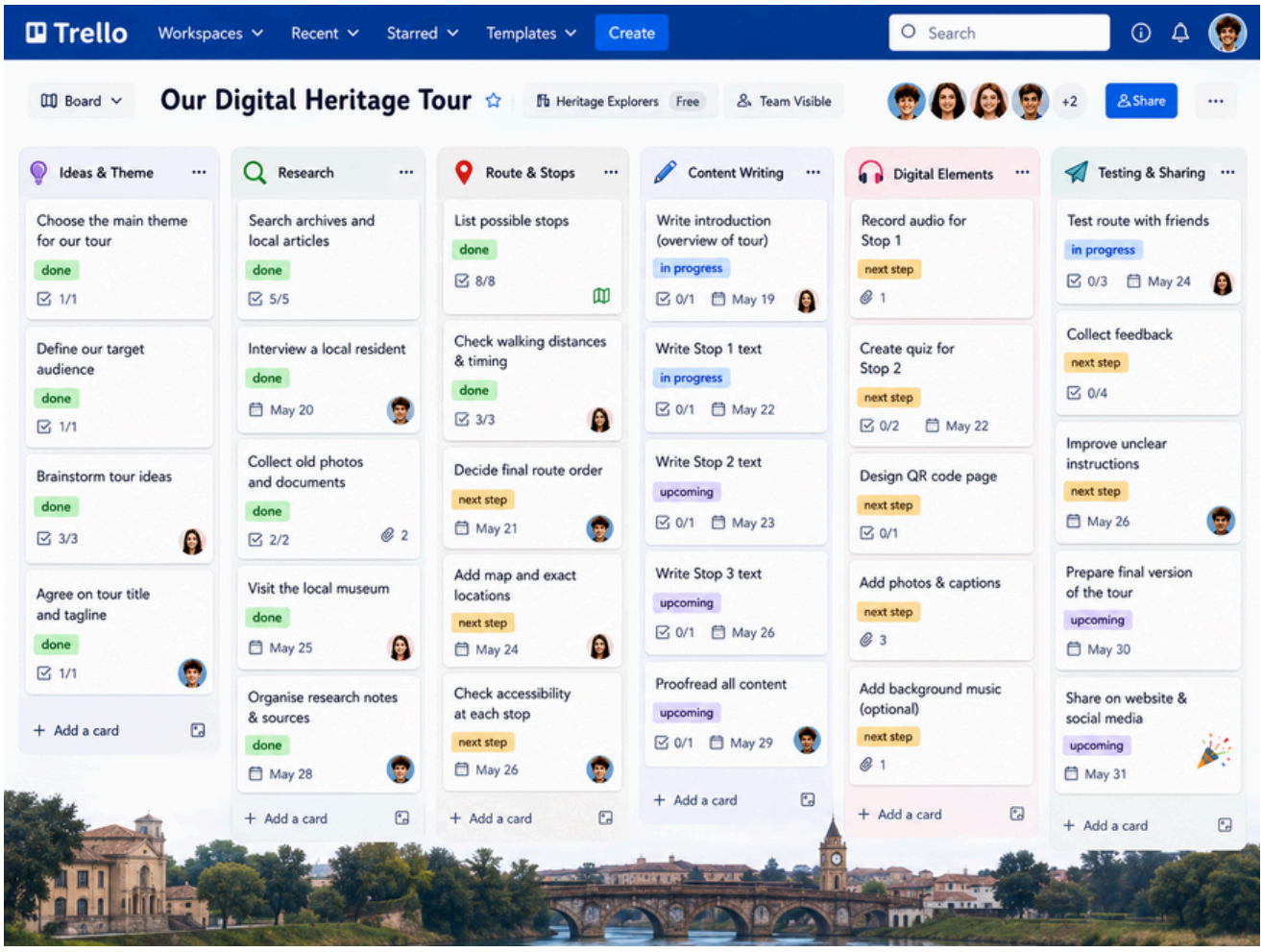
3) Sprovedi plan u delo uz Trello

Šta je Trello?

Tura nasleđa podrazumeva istraživanje, pisanje, posete, kreiranje digitalnog sadržaja i koordinaciju sa drugim ljudima ako radiš u timu. Bez dobre organizacije, lako se izgubi pregled.

Zato je korisno imati jedno mesto na kome vidiš svoje zadatke, rokove i odgovornosti. Možeš da koristiš svesku ili jednostavan deljeni dokument, ali digitalni alati za upravljanje projektima to olakšavaju, posebno kada radiš u grupi.
U sledećem videu otkrićeš Trello, besplatan i vizuelan alat koji ti može pomoći da projekat podeliš na izvodljive zadatke, dodeliš odgovornosti i pratiš napredak.

Ispod je primer kako bi mogla da izgleda Trello tabla koju je grupa mladih napravila da organizuje svoju digitalnu turu nasleđa.

Sufinansira Evropska unija

Kako se koristi Trello?

1) Idi na trello.com i napravi nalog.

2) Zatim izaberi "Create" – "Create board" i nazovi tablu po svojoj turi kulturnog nasleđa

3) Istraži tutorijal

Pogledaj video-tutorijal

Otkrij kako da koristiš Trello u okviru izrade svoje ture.

https://explorestories.eu/video-tutorial-trello/

4) Uradi praktični izazov.

Počni da koristiš platformu za sopstveni projekat (samostalno ili u grupi), prateći ove korake:

a) Ako je potrebno, svi članovi grupe naprave nalog i dobiju pozivnicu za pristup Trello tabli.

b) Napravi bar 3 liste na svojoj tabli da organizuješ rad

c) Dodaj bar 5 kartica u vezi sa svojom turom.

d) Uredi kartice tako što ćeš dodati:

- Opis
- Rok
- Ček-listu na jednu karticu
- Ako želiš da istražiš dalje, pokušaj da dodeliš oznaku (tag) jednoj od kartica. Tako će tvoja tabla biti šarenija i preglednija.

e) Ako je potrebno, dodeli zadatke različitim članovima grupe.

Sufinansira Evropska unija

4) I onda... kako ostati na pravom putu?

Čak i uz dobar plan, tvoj projekat neće uvek teći tačno onako kako očekuješ. Istraživanje je retko prava linija. Zadaci mogu trajati duže nego što je planirano, neko se možda neće javiti, istraživanje te može odvesti u novom pravcu, ili se jednostavno možeš osećati zaglavljeno ili preopterećeno. To je normalno u ovakvom projektu.

Planiranje projekta kao što je izrada digitalne ture nasleđa znači dati sebi jasan pravac, podeliti zadatke i pratiti šta treba da se uradi, ali ne znači predvideti sve što će se desiti. Dobar plan takođe treba da ostane **fleksibilan**. To znači znati kako da reaguješ kada se nešto promeni ili ne funkcioniše. Važno je da nastaviš da ideš napred, čak i ako to znači promenu pristupa, prilagođavanje zadatka ili traženje pomoći od nekog drugog.

U nastavku su neke česte situacije na koje možeš naići i jednostavni načini da pokreneš projekat kada se sa njima suočiš.

Česte prepreke i kako ih prevazići

Ne možeš da nađeš ono što tražiš

Probaj drugu vrstu izvora, drugi jezik, pitaj nekog drugog ili prilagodi pojmove za pretragu. Ako ni posle toga ne pronađeš relevantne informacije, razmisli o promeni stanice ili podteme.

Budi kreativan, ali ne tvrdoglav.

Previše informacija, bez fokusa

Vrati se svom vodećem pitanju.
Ako neka informacija ne pomaže da se na njega odgovori, ostavi je po strani.
Ne možeš iskoristiti sve.

Filtriraj prema svom pitanju

Sufinansira Evropska unija

✧„Moji nalazi nisu dovoljno originalni”

Ovaj osećaj je gotovo uvek pogrešan. Poznata priča ispričana iz novog ugla, na drugačiji način (na primer uz digitalne elemente) ili kroz nove glasove – jeste originalna.

Osim toga, kada provedeš mnogo vremena na nekoj temi, možeš steći utisak da svi već znaju sadržaj koji si pronašao.

Samo se odmakni i pokušaj da se setiš šta si znao kada si započeo istraživanje.
Ako si ti otkrio nešto novo, verovatno će tako biti i sa drugim ljudima.

✧ Shvataš da je tvoje istraživačko pitanje previše komplikovano ili nedovoljno precizno

Vodeće pitanje daje tvom istraživanju fokus i sprečava te da se udaviš u nebitnom materijalu. Ali ne drži ga se grozničavo. Ako te istraživanje odvede negde malo drugačije, ali zanimljivije, ili tamo gde ima više dostupnih informacija, nije problem pustiti da pitanje evoluira. Menjanje ili sužavanje istraživačkog pitanja normalan je deo istraživačkog procesa i često vodi ka boljim konačnim rezultatima. Samo se pobrini da sve tvoje stanice budu povezane sa novim pitanjem.

Ostani fleksibilan.

✧ Osećaš se preopterećeno i zaglavljeno

→ Odmakni se. Zatraži mišljenje nekoga van projekta. Svež pogled uvek razbija maglu.

Zatraži proveru realnosti.

→ Ne pokušavaj da uradiš sve stanice odjednom. Počni od jedne, pa kada je završiš, pređi na sledeću.

→ Vrati se na ono što već imaš i proveri da nisi propustio važne tragove:

- Pronašao si dobar izvor?
- Proveri njegove reference i bibliografiju. Svaki dobar izvor vodi ka novim izvorima.
- Uradio si intervju?
- Istraži sva nova imena, mesta ili događaje koji su pomenuti, a koje nisi znao.
- Zaglavio si se?
- Razgovaraj o problemu sa svojom grupom ili sa drugim ljudima. Uporedite ideje i nadograđujte se na predloge jedni drugih.

✧ Kasniš sa planom

Pogledaj ponovo svoju listu zadataka. Šta je ključno? Šta može da sačeka? Šta može da se pojednostavi ili podeli sa nekim drugim? Prilagođavanje plana deo je vođenja projekta.

Sufinansira Evropska unija

Zapamti: ne postoji malo otkriće. Saznanje da je nešto teže dokumentovati nego što si očekivao, da tvoja prvobitna ideja mora da se promeni ili da neki zadatak traje duže nego što je planirano – takođe je deo procesa.

Tvoj projektni plan je tu da te vodi, a ne da te ograničava. Redovno ga ažuriraj, ostani fleksibilan i fokusiraj se na sledeći korak koji će ti pomoći da ideš napred.

Sufinansira Evropska unija

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.